

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.152/2012/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kárpáti Csaba főügyészési csoportvezető ügyész által képviselt ... Megyei Főügyész (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Helmeczy László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2012. január 11. napján kelt, 4.G.15-11-.../6. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs fellebbezésnek.

Indokolás:

A S. Korlátolt Felelősségű Társaság alperest (a továbbiakban: alperes) a ...-i Törvényszék, mint Cégbíróság a Cg.... számú cégjegyzékben tartja nyilván 12 000 000 Ft törzstőkével, amelyet megtestesítő üzletrészekből 2 510 000 Ft névértékű üzletrész F.M. ...-i, és B.G. ...-i lakosok közös tulajdonában van, F.M. közös képviselete mellett. Ennek megfelelően a cégjegyzék 1/28. (a tagok adatai) rovata 2007. július 17-től 2011. augusztus 22-éig hatályosan F.M. és társai bejegyzését tartalmazta.

Az alperes jogi képviselője útján 2011. szeptember 16-án változásbejegyzés iránti kérelmet nyújtott be a cégbírósághoz, amelyben a cégjegyzék 01. rovatában (tagok adatai) azt a változás átvezetését kérte, mely szerint 2011. augusztus 22. napjától a fenti 2 510 000 Ft névértékű üzletrész közös képviselője F.M. helyett B.G. Kérelméhez mellékelte a 2011. augusztus 22-én kelt tagjegyzéket, egységes szerkezetű társasági szerződést, valamint a 2011. augusztus 10-én kelt B.G. üzletrész tulajdonostárs bejelentését a közös képviselő személyében bekövetkezett változásról.

A cégbíróság 111. sorszámú, hiánypótlásra felhívó végzésében előírtaknak eleget téve, 2011. november 16-án a változásbejegyzés iránti kérelem mellett külön kérelmet

terjesztett elő a cégjegyzék 13. rovatában a törvényes képviselő adóazonosító jelének bejegyzése érdekében is.

A ... Megyei Bíróság, mint Cégbíróság a 2011. november 17-én keltezett, a Céglőnyben 2011. december 1. napján közzétett Cg.../118. számú végzésével a cég képviseletére jogosultak adataiban, valamint a tagok adataiban bekövetkezett bejelentett változást a cégjegyzéken átvezette, így 2011. augusztus 22-ei hatállyal „F.M. és társai” bejegyzést törölte a tagok adataiból, egyidejűleg oda tagként „B.G. és társai”-t jelezte be.

A ... Megyei Főügyészség felperes (a továbbiakban: felperes) az elsőfokú bíróságnál 2011. december 12-én érkezett „A cégnylvánosságról, a bírósági cégljárásról és a végelszámolásról” szőló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes ellen keresetet terjesztett elő, amelyben a céglbíróság Cg.../118. számú végzésének a hatályon kívül helyezését, és a céglbíróság felhívását kérte arra, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hivatalból törölje a cégjegyzékbe 2011. november 17. bejegyzett II/1/33. számú adat módosítását.

Arra hivatkozott, hogy mind a végzés, mind pedig a meghozatala alapjául szolgáló 2011. augusztus 22. napján módosított, valamint egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződés jogszabálysértő, „A gazdasági társaságokról” szőló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 122. § (2) bekezdésébe ütközik, mivel nem történt meg az új közös képviseelővé választott B.G. részéről e ténynek az alperes Kft-hez a képviseelővé választását követő 8 napon belüli bejelentése.

A céglbíróság pedig jogszabálysértést követett el azzal, hogy a bejelentett változást annak ellenére átvezette a cégjegyzéken, hogy a cég a változásbejegyzési eljárásban - a társág ügyvezetőjének 2011. augusztus 16-án megküldött bejelentésén kívül - a szóban forgó üzletrészhez kapcsolódó közös képviseleti jog megváltozásáról szőló dokumentumokat (a F.M. és B.G. okiratba foglalt döntését arról, hogy az üzletrész közös képviseelőjének személye megváltozik, valamint az új közös képviseelő Kft-hez intézett írásbeli bejelentését arról, hogy közös képviseelővé választották) nem csatolta.

Álláspontja szerint ebből következően a társasági szerződés módosításának alapjául kizárólag a B.G. által a cég ügyvezetőjéhez eljuttatott, 2011. augusztus 10-én kelt egyoldalú jognyilatkozat szolgált, amely alapján a közös képviseelő személyének a társasági szerződés IV.1.6. pontjában történő módosítására még abban az esetben sincs törvényes lehetőség, ha B.G. a szóban forgó üzletrész 80 %-ának tulajdoni hányadával rendelkezik.

Az alperes a felperes kereseti kérelmének teljesítését nem ellenezte, azt megalapozottnak tartotta, a keresetnek helytadó ítélet elleni fellebbezési jogáról pedig előzetesen lemondott.

Az elsőfokú bíróság a 6. sorszámú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a kereset jogalapjaként megjelölt Ctv. 65. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a céglbíróság a változásbejegyzési kérelem elbírálása során betartotta-e a Ctv. 2011. szeptember 16. napján hatályos 46-47. §-ában írtakat.

Ezzel összefüggésben úgy foglalt állást, hogy a változásbejegyzési eljárás általános szabályai szerint a 2011. szeptember 16. napján benyújtott kérelem elbírálása során a céglbíróságnak vizsgálnia kellett, miszerint a kérelemben megjelölt változás átvezetéséhez a

Ctv. 1. és 2. számú melléklete milyen okirati bizonyítékok benyújtását teszi kötelezővé, illetve ad lehetőséget a cégbíróságnak arra, hogy azt hiánypótlási eljárás keretében a cégtől beszerezze.

A Gt. 150. § (1), (3)-(4) bekezdése, 122. § (2) bekezdése rendelkezéseinek a Ctv. 1. és 2. számú mellékletével történt - az ítéletében részletesen indokolt - egybevetése alapján az elsőfokú bíróság azt a jogi álláspontot foglalta el, miszerint társasági szerződést módosító okiratot a közös tulajdonú üzletrész képviselője személyében bekövetkezett változásra a társaságnak elfogadnia nem kellett. A változás alapja a tagjegyzék, ezért az ügyvezető azt volt köteles benyújtani a cégbíróságnak, és mivel a tagjegyzéki változás a társaság cégjegyzéki adataiban is változást idézett elő, a cégnek a cégbíróságtól - jogi képviselője útján - a változásoknak a cégjegyzéken történő átvezetését kellett kérnie. Ehhez elegendő volt - a Ctv. 51. § (2) bekezdése alapján szükséges - egységes szerkezetű társasági szerződés benyújtása az adatok létesítő okiratban történő hatályosítása érdekében.

Mivel megállapítása szerint a fenti okiratokon túl a társaságtól további okiratok becsatolása sem a Ctv. 1. számú melléklete, sem pedig a 2. számú mellékletben foglaltak alapján nem követelhető meg, az elsőfokú bíróság aaptalannak találta a felperes arra való hivatkozását is, hogy jogszabálysértő volt a cégbíróság részéről a közös tulajdonú üzletrész közös képviselőjének személyében a változásbejegyzési kérelemben kért változás cégjegyzéken történő átvezetése, a kérelmezőtől az azt alátámasztó okiratoknak hiánypótlás keretében történő becsatoltatása nélkül. Álláspontja szerint a hatályos (módosult) tagjegyzéken, és az egységes szerkezetű társasági szerződésen kívül további okiratok becsatolása a kérelmezőtől a Ctv. 1. és 2. számú mellékletében foglaltak alapján nem követelhető meg, a közös tulajdonú üzletrész tekintetében a képviselőválasztás jogszerűségének vizsgálata pedig a cégeljárás terjedelmét meghaladja.

A felperes keresetében történt hivatkozásra tekintettel rámutatott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felperes keresete alapján csak a cégbíróság 118. sorszámú végzésének felülvizsgálata képezhetette a jelen per tárgyát, amely szempontból nincs jelentősége a cégbíróság korábbi eljárásában hozott - a felperes által a keresetlevélben hivatkozott - 105. és 107. sorszámú végzései rendelkezéseinek.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelme szerinti megváltoztatását - vagyis a cégbíróság Cg.../118. számú végzésének hatályon kívül helyezését -, és a cégbíróság megkeresését kérte arra az esetre, ha a per folyamán a határozat jogsértő jellegének kiküszöbölésére nem kerül sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletének ténymegállapításait nem vitatta, de törvénysértőnek - a Ptk. 139. § (1) bekezdésébe, 140. § (1) bekezdésébe, a Ctv. 35. § (1) bekezdésébe, 50. § (2) bekezdésébe, és a Gt. 122. § (2) bekezdésébe ütközőnek - és megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróság jogi következtetéseit és érdemi döntését.

Álláspontja szerint a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből következően a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perben azt kellett tisztázni, hogy vizsgálnia kellett volna-e a cégbíróságnak B.G. egyoldalú jognyilatkozatának törvényességét a változásbejegyzési eljárásban.

Hivatkozott arra, hogy a BDT. 2011.2558. számon közzétett eseti döntésben kifejtettek szerint a közös tulajdonú üzletrész olyan speciális jogközösség, amelyre a dologi jellegű tulajdonközösség szabályait a közös tulajdon tárgyát képező üzletrészhez kapcsolódó tagsági jogok gyakorlására is megfelelően alkalmazni kell. Eszerint a közös tulajdonban álló

üzletrész tulajdonosaiként F.M. és B.G. kötelesek közös képviselőt választani, mert jogukat csak rajta keresztül gyakorolhatják.

Ezért a tulajdonostársak által megválasztott B.G.-t az üzletrész képviselőjére kijelölő határozatot feltétlenül csatolni kellett volna az alperes jogi képviselője által elektronikus nyomtatványon benyújtott változásbejegyzési kérelem mellékleteként a Ctv. 50. § (2) bekezdése alapján az 1. számú melléklet I/1/c. pontja szerint. Ez pedig nem vitásan nem történt meg, a tagjegyzék viszont önmagában nem szolgálhatott a változásbejegyzés alapjául.

Törvénysértő volt tehát - a fellebbezés szerint -, hogy csupán a B.G. egyoldalú jognyilatkozatát tartalmazó okiratot nyújtották be a cégbírósághoz.

Mindezek alapján a cégbíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a változásbejegyzési kérelem és mellékletei nem felelnek meg a Ctv. 50. § (2) bekezdésében, és az 1. számú melléklet I/1/c. pontjában meghatározott kötelező előírásoknak. Erre tekintettel pedig téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy ez a vizsgálat a cégeljárás terjedelmét meghaladja.

A fellebbezés szerint a bejelentésre nyitva álló 8 napos határidő számítása kapcsán is észlelnie kellett volna a cégbíróságnak, hogy a tulajdonostársak nem is hoztak döntést Balla Gábor közös képviselővé való megválasztásáról.

Az elsőfokú bíróságnak a cégbíróság hatáskörével (pontosabban hatásköre hiányával) kapcsolatos álláspontja helytelenségének alátámasztására a fellebbezés hivatkozott a BDT 2009.2047. számon közzétett döntésben kifejtettekre.

A ...-i Fellebbviteli Főügyészség a fellebbezést fenntartotta.

Az alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására egyik fél sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért a felperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (4) bekezdése, és a Pp. 256/A. §-ának (1) bekezdésének f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az általa felhívott jogszabályok megfelelő értelmezésével helytálló jogi következtetéseket levonva megalapozott érdemi döntést hozott. Az ítélet tábla a végzésnek az itt részletesen megismételni nem kívánt indokaival is mindenben egyetért, ezért azt a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján - a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerint - saját helyes indokaival hagyta helyben.

A felperes fellebbezési érvelése indokolja az ítélet tábla részéről az alábbiak kiemelését:

Az ítélet tábla mindenekelőtt leszögezi, az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést azzal, miszerint annak ellenére, hogy az alperes a 2012. január 9-én benyújtott írásbeli nyilatkozatában a felperes kereseti kérelmének teljesítését nem ellenezte, nem a kereseti kérelemnek helytadó ítéletet hozott.

A perbeli jogvita elbírálásánál alkalmazandó hatályos Ctv. 66-68. §-ai határozzák meg a cégbejegyzést (változásbejegyzést) elrendelő végzés hatályon kívül helyezésére irányuló perben az eljáró bíróság feladatait, és a perben hozható lehetséges határozatok tartalmát. A törvényhez fűzött miniszteri indokolás szerint a perbeli jogkövetkezmények tekintetében a forgalom biztonságára is figyelemmel vezérelv, hogy a cél a jogszabálysértés kiküszöbölése. A jogsértés, érvénytelenség kiküszöbölésére azonban csakis a jövőre nézve van mód, és a jogsértés kiküszöbölésének jogkövetkezményei, vagy éppen e kötelezettség elmulasztásának, vagy az érvénytelenség orvosolhatatlanságának jogkövetkezményei is csak a jövőre nézve vonhatók le. Ezért az ilyen perek e sajátosságaiból eredően akár az alperesi elismerés sem vezet minden esetben a keresetnek helytadó ítélethez, mert az alperesnek lehetősége van a jogsértő állapot megszüntetéséhez szükséges intézkedések megtételére, és ennek biztosítása a perben eljáró bíróság feladata is. Ezzel azonos jogi álláspontot foglalt el a Fővárosi Ítéltábla is, a Kúria határozatainak adatbázisában megjelent Gf.XIII.40.642/2009/5. számú ítéletében.

A perbeli jogvita elbírálásánál alkalmazandó Ctv. 65. §-ának (1) bekezdése a változásbejegyzési kérelemnek helytadó bejegyző végzéssel szemben is kizárja a fellebbezést, ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a végzésben foglalt adatok tartalmának jogszabályba ütközése miatt az ügyész - továbbá az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan - pert indítson a cég ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt.

A (3) bekezdés szerint a keresetlevélben, illetve az eljárás során csak olyan jogszabálysértésre lehet hivatkozni, amelyet a változásbejegyzési eljárásban a cégbíróságnak észlelnie kellett volna.

A Ctv. 50. § (1) bekezdésének utaló szabálya folytán - eltérő rendelkezés hiányában - a változásbejegyzési eljárásokban is irányadó Ctv. 46. § (1) bekezdésének az elsőfokú bíróság végzésének indokolásában is ismertetett rendelkezései konkrétan meghatározzák azt, hogy a cégbíróságnak milyen kötelessége van a változásbejegyzésre irányuló kérelem érdemi vizsgálata során.

A cégbíróság eljárásának további keretet szabnak a Ctv. 32. § (1)-(2), és a 33. § (1) bekezdésének rendelkezései is, amelyek szerint a változásbejegyzési eljárás olyan elektronikus nemperes eljárás, amelynek során csak okirati bizonyítás folytatható le, a cég adatainak a cégjegyzékbe történő bejegyzése pedig - a törvény eltérő rendelkezése hiányában - csak kérelemre történhet.

A cégbíróság a Ctv. 46. §-a szerinti vizsgálatát tehát behatárolja a változásbejegyzési cégeljárás sajátos nemperes jellege és az okirati bizonyítás. Helyesen indult ki ezért az elsőfokú bíróság abból, hogy a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránt indult jelen perben a perbíróság vizsgálatának arra kellett kiterjednie, hogy a cégbíróság e jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt-e a határozatának meghozatala során, és a rendelkezésre álló okiratok, adatok alapján helye volt-e a változásbejegyzésnek.

A felperes fellebbezésben kiegészített kereseti érveléseivel szemben a változásbejegyző végzés alapjául szolgáló kérelem érdemi elintézésénél a cégbíróság eljárására irányadó fenti jogszabályokat az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte az e körben kialakult egységes bírósági gyakorlattal egyezően.

Az alperesi cég működésére irányadó, „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) a korlátolt felelősségű társaság tagjainak nyilvántartására szolgáló tagjegyzék vezetését az ügyvezető kötelezettségévé teszi.

A (2) bekezdés b.) pontja szerint az ügyvezető által vezetett tagjegyzéken fel kell tüntetni a közös tulajdonban lévő üzletrész esetén az egyes tulajdonosok és a közös képviselő nevét, lakóhelyét, valamint a törzsbetét mértékét.

A (4) bekezdés továbbá azt is kimondja, hogy a tagjegyzéket, illetve a tagjegyzéken feltüntetett adatok megváltozása esetén a hatályos tagjegyzéket az ügyvezető köteles (elektronikus úton) benyújtani a cégbíróságnak. Ez utóbbi rendelkezéssel összhangban a Ctv. melléklete is a tagjegyzék benyújtását írja elő, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen kifejtettek szerint.

Mindebből az következik, hogy ha egy üzletrésznek több tulajdonosa van, a tulajdonosok közös képviselőjének személyében bekövetkezett változás bejegyzéséhez főszabályként a hatályos tagjegyzéket kell a bírósághoz benyújtani, a tagjegyzék változás alapjául szolgáló okiratok benyújtására azonban - a felperes fellebbezési okfejtésével szemben - nincs szükség.

A Gt. 122. § (2) bekezdésének az a rendelkezése, amelynek a jogi álláspontja alátámasztására a felperes a fellebbezésében is kiemelkedő jelentőséget tulajdonít, nem a korlátolt felelősségű társaság ügyvezetőjének a tagjegyzék vezetésével kapcsolatos kötelezettségét megállapító szabály. Így sem az üzletrész tulajdonosok B.G.-t az üzletrész képviselőre kijelölő határozatának, sem pedig nevezettnek a közös képviselő személyének megváltozását az ügyvezetőhöz bejelentő nyilatkozatának bemutatása nem volt feltétele a változásbejegyzési kérelem teljesítésének, amint azt az ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította.

A kifejtettek alapján a fellebbezés alaptalanul támadta az elsőfokú bíróság ítéletét amiatt is, hogy az nem állapít meg jogszabálysértést a cégbíróság részéről a változásbejegyzési eljárásban B.G. egyoldalú jognyilatkozata törvényessége vizsgálatának elmulasztásával összefüggésben. A felperes a saját jogi álláspontja alátámasztására ugyan, de a fellebbezésében is hivatkozott arra a BDT 2009.2047. számon közzétett eseti döntésben is kifejezésre juttatott cégbírósági gyakorlatban kialakult és következetesen érvényesülő arra a jogalkalmazási elvre, mely szerint egy adott változásbejegyzési eljárásban a cégbíróság csak a megváltozott adatok alapjául szolgáló okiratok jogszerűségét vizsgálhatja.

Ezért bár nincs jogszabályi akadálya annak, hogy korlátolt felelősségű társaság a több személy tulajdonában lévő üzletrész közös képviselőjének személyében bekövetkezett változás bejegyzése iránti kérelmével együtt az annak alapját jelentő jognyilatkozatokat tartalmazó okiratot is benyújtsa a cégbírósághoz, azonban a cégeljárásnak ilyen esetben sem képezheti tárgyát sem ennek az okiratnak, sem az abban foglalt jognyilatkozatok érvényességének a vizsgálata.

Az adott ügyben a felperes a keresetét B.G. egyoldalú jognyilatkozata érvénytelenségére alapította, és e körben olyan érvénytelenségi okra hivatkozott, amelynek vizsgálata meghaladta a cégeljárás kereteit, így annak vizsgálatára a Ctv. 65. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a perben sincs lehetőség.

Nem sértett tehát jogszabályt a cégbíróság, amikor a benyújtott okiratok alapján minden további vizsgálat nélkül a több személy tulajdonában lévő üzletrész közös képviselőjének személyében bekövetkezett változást bejegyezte, az elsőfokú bíróság pedig helytállóan utasította el emiatt a keresetet.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az alperesnek azonban a másodfokú eljárásban igazolt költsége nem volt. A felperesnek „Az illetékekről” szóló módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a „Költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. 8VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. Ezért a perköltség és eljárási illeték viseléséről az ítéletábrának rendelkeznie nem kellett.

Debrecen, 2012. október hó 11. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó